

Nezanedbávejte své ledviny, nabádá klienty VZP a poukazuje na důležitost preventivních prohlídek

8.3.2023 - Viktorie Plívová | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

Prevence

V rámci preventivní prohlídky u praktického lékaře se provádí základní vyšetření moči pomocí testacích papírků každé dva roky. U pacientů starších padesáti let zejména s diabetem, hypertenzí nebo kardiovaskulárními komplikacemi (tedy s chorobami, které mohou nepříznivě ovlivňovat funkci ledvin), případně s nepříznivou rodinnou anamnézou, by mělo být každé čtyři roky provedeno také laboratorní vyšetření funkce ledvin. Takových vyšetření VZP ve věkové kategorii 50+ za rok 2022 uhradila víc než 580 tisíc.

Klienti VZP ve věku 50+ u nichž lékař indikoval laboratorní vyšetření ledvin

Pojištěnci s laboratorním vyšetřením ledvin

	Muži	Ženy	Celkem
2020	216 414	244 041	460 455
2021	255 541	297 773	553 314
2022	268 166	312 541	580 707

Dialýza

Pokud dojde k selhávání činnosti ledvin, je životně důležité jejich funkci nahradit dialýzou. VZP ji v loňském roce hradila téměř 6 000 svých klientů, kteří podstupovat dialýzu buď v dialyzačním středisku (tzv. hemodialýzu, kdy je krev filtrována mimo tělo), nebo dialýzu v domácím prostředí. Průměrné náklady za péči o jednoho klienta na dialýze představují zhruba 613 tisíc Kč, v součtu tak pojišťovna uhradila víc než 3,5 miliardy korun.

Počet pacientů na dialýze z důvodu chronického selhání ledvin

Pojištěnci na dialýze

	Počet pacientů	Náklady v tis. Kč*	Průměrné náklady v tis. Kč
2020	6 071	3 415 956	563
2021	5 935	3 131 747	528
2022	5 883	3 574 199	613

* jen vybrané dialyzační výkony včetně ZUM, ZULP, bez dopravních výkonů

Transplantace

První úspěšná transplantace ledviny byla na území tehdejšího Československa provedena 21. 3. 1966 v pražském Ústavu klinické a experimentální chirurgie (dnešní IKEM), dnes jde už o poměrně rutinní zákrok s vysokou úspěšností. K transplantaci ledviny se přistupuje zejména při dlouhodobém ledvinovém selhání, kdy orgán ztrácí svoji filtrační schopnost. Ročně se v České republice provede

kolem 500 transplantací. Vloni byla transplantace ledvin provedena u 266 klientů VZP, náklady na tuto péči činily víc než 151 mil. Kč. Pro pacienty má ale přínos nevyčíslitelný – dožívají se výrazně vyššího věku než s dialýzou, jejich život je o poznání kvalitnější, odpadá mj. také nutnost trávit až několikrát týdně čas na dialýze.

Počet transplantací ledvin a náklady

Transplantace ledvin

	Počet pacientů	Náklady v tis. Kč*	Průměrné náklady v tis. Kč
2020	255	179 675	705
2021	255	174 834	686
2022	266	151 236	569

* jen vybrané dialyzační výkony včetně ZUM, ZULP, bez dopravních výkonů

Jak pečovat o svoje ledviny?

Samozřejmostí je zdravý životní styl. Doporučuje se sportovat, stravovat se kvalitně a vyváženě, nepřesolovat pokrmy a dodržovat dostatečný pitný režim. Ledvinám nevyhovuje kouření, pití alkoholu a také přemíra užívání volně prodejných analgetik. Důležité je docházet na pravidelné preventivní prohlídky, při nichž se kontroluje tlak, krevní cukry a tuky a moč. Jen tak se může včas odhalit problém, který může mít za následek nesprávnou funkci ledvin.

<https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/nezanedbavejte-sve-ledviny-nabada-klienty-vzp-a-poukazuje-na-dulezitost-preventivnich-prohlidek>